

Redaktørens forord

Dette nummer 3 af Dansk Sociologi 2024 indeholder udover en artikel to bidrag af en lidt utraditionel karakter, nemlig et interview med professor Donald Forrester af Sofie Dencker-Larsen og Peter Abrahamson samt et essay af professor emeritus Heine Andersen

Artiklen "Hverdagsteknologisk digitalisering: Et kvalitativt studie af socialt arbejde og mødet med udsatte borgere i det digitaliserede jobcenter" er skrevet af Alexandrina Schmidt. Hun undersøger, hvordan hverdagslige digitale teknologier, især informations- og kommunikationsteknologier (IKT), påvirker socialt arbejde i danske jobcentre, især i mødet med udsatte borgere. Artiklen bygger på 24 kvalitative interviews med professionelle, der arbejder med langtidsledige borgere med komplekse sociale udfordringer. Artiklen beskriver, at digitalisering af velfærdsarbejdet ændrer arbejdets karakter og relationen mellem professionelle og klienter. Hverdagslige teknologier som fagsystemet Fasit bliver uundværlige redskaber, der strukturerer arbejdet, men de skaber også udfordringer som administrative byrder og begrænsninger i notering af klienters sociale historier. Dette kan føre til en prioritering af målbare data frem for klienters sociale narrativer. Artiklen identificerer et paradoks i teknologiens rolle som både uundværlig for velfærdsrådets rammer og samtidig undværlig, når den skaber frustration og forhindrer fleksible, klienttilpassede løsninger. Videre analyserer forfatteren, hvordan professionelle strategisk bruger eller undgår teknologier i møder med klienter, for eksempel ved at bevare en personlig interaktion eller ved at involvere klienter i digitale processer for at skabe gennemsigtighed.

Sofie Dencker-Larsen og Peter Abrahamson har interviewet Donald Forrester om hans arbejde. Forrester er professor i socialt arbejde ved Cardiff University, Wales og har mangeårig erfaring med at etablere og lede forskningscentre såsom CASCADE Children's Social Care Research and Development Centre, What Works for Children's Social Care og Tilda Goldberg Centre. I forbindelse med arbejdet med Københavns Professionshøjskoles forskningscenter Center for Bedre Børneliv besøgte Forrester i løbet af efterårssemesteret 2024 København flere gange.

Gennem interviewet reflekterer Forrester over forholdet mellem forskning og praksis inden for socialt arbejde, og hvorledes dette relaterer til sociologien, herunder betydningen af forskningscentre som platforme for idéudvikling og samarbejde, og hvordan forskning kan påvirke samfundet indirekte gennem teori og kritisk engagement med praksis. Han diskuterer sociale udfordringer som magtanvendelse i socialt arbejde og nødvendighe-

den af en kritisk forståelse af sociale problemer, herunder hvordan stigmatisering og sociale konstruktioner påvirker praksis. Forrester understreger, at socialt arbejde bør balancere mellem at være styrkende og undgå undertrykkelse. Artiklen inkluderer konkrete eksempler, såsom udviklingen af kontekstuel beskyttelsesmetode og familierådslagning, der illustrerer sociologiske tilgange til at tackle komplekse sociale problemer. Forrester fremhæver også sociologiens rolle i at udfordre positivistiske paradigmer inden for evalueringsforskning og fremhæver behovet for en teori-baseret tilgang. Artiklen konkluderer med en opfordring til at integrere sociologi og socialt arbejde mere dybtgående for at skabe meningsfulde sociale forandringer.

“Er fondsregimet ved at overtage dansk forskningspolitik og -praksis?” analyserer Heine Andersen den voksende indflydelse, som private fonde har på dansk forskningspolitik og praksis. Andersen fremhæver, at fondenes økonomiske styrke har ført til en omstrukturering af forskningens finansierings-system, hvor over 50 % af universitetsforskningen i dag finansieres gennem eksterne midler, hovedsageligt fra private fonde. Dette skaber afhængighed og påvirker forskningens retning, emnevalg og faglige prioriteringer. Essayet beskriver konsekvenserne af fondsregimets vækst, herunder en stigende andel midlertidige ansættelser, skæv fordeling af ressourcer mellem fagområder (med STEM som vinderne) og en svækket akademisk frihed. Universiteternes basismidler bruges i stigende grad til at medfinansiere fondsstøttede projekter, hvilket yderligere forstærker afhængigheden af eksterne midler. Andersen peger på, at denne udvikling underminerer kollegialt selvstyre og demokratiske strukturer, som tidligere sikrede akademisk frihed. Andersen argumenterer for, at fondsregimet og universiteternes hierarkiske ledelsesmodel skaber en tavshedskultur, hvor økonomisk pres og usikre ansættelsesvilkår hæmmer kritisk debat og fri forskning, og konkluderer, at forskningspolitik ikke kan overlades til fondene alene, da deres beslutninger ikke er demokratisk legitimerede og ofte reflekterer snævre økonomiske interesser. Der opfordres til en genopretning af balancen mellem eksterne og basismidler samt en styrkelse af universiteternes uafhængighed og faglige mangfoldighed.

I nummeret indgår også tre anmeldelser:

- Frank Cloyd Ebsen anmelder Donald Forrester: *The Enlightened Social Worker – An Introduction to Rights Focused Practice*. Policy Press, 2024.
- Poul Poder anmelder Bell Hooks: *Alt om kærlighed. Nye visioner*. Oversætter: Juliane Wammen. Forlaget Grif, 2024.
- Lise Lotte Hansen anmelder Emma Holten: *Underskud. Om værdien af omsorg*. Politikens Forlag, 2024.

Endelig er der to ph.d.-præsentationer:

- Christian Haldrup: Managing Algorithmic Flexibility – The quality of work and evolving labour market inequalities in the Danish platform economy.
- Amanda Krog Juvik: Towards a less resource-intensive everyday life? Exploring relations between food, mobility, and housing practices.

Redaktionen ønsker alle en god læselyst.

Marianne Høyen